

نامه‌ی پۆلس بۆ تیتۆس

تیتۆس پیاویکی یۆنانی بوو، پۆلس هینایه باوه‌رو کردی به‌هاورپو و یارمه‌تیده‌ری خۆی. نامه‌که‌ی پۆلس بۆ تیتۆس روون کردنه‌وه‌ی ئه‌و کاره‌یه که پۆلس بۆ تیتۆسی به‌جی‌هیشت، ئه‌ویش ریک‌خستنی کۆمه‌لتی باوه‌رداران له‌کریت. ئه‌م نامه‌یه‌ سی شتی تیا‌دایه:

1- به‌یاده‌ینانه‌وه‌ی تیتۆس سه‌بارته به‌و مه‌رجانه‌ی پیوسته له‌پیرانی کۆمه‌لتی باوه‌رداران هه‌بێ، به‌تابه‌تی چونکه خه‌لکی کریت ناوبانگیان به‌خراب ده‌رکردبوو.

2- ئامۆژگاری کردنی تیتۆس بۆ فیرکردنی هه‌موو ئه‌و که‌سانه‌ی له‌نیو کۆمه‌لتی باوه‌رداران له‌په‌رو گه‌نج و کۆیله.

3- به‌یاده‌ینانه‌وه‌ی تیتۆس سه‌بارته به‌ره‌وشتی باوه‌ردار که‌ده‌بێ چون بی، وه‌ك ناشتی و خۆشه‌ویستی و دوور که‌وتنه‌وه له‌رق و کینه‌و شه‌ره‌قه‌سه.

ناشتی خودای باو و عیسی
مه‌سیحی رزگار که‌رمان له‌گه‌لت بی.

راسپاردی دانانی پیران
5 له‌دوورگه‌ی کریت
به‌جیم‌هیشتی تا ئه‌و شتانه‌ی
که‌مو کوری هه‌یه ته‌واوی بکه‌یت و
پیران دابنیت له‌هه‌موو شارێک به‌و
شیوه‌ی رامسپاردوی. 6 ده‌بێ ئه‌و
پیاوه بی که‌مو کوری بی، یه‌ك ژنی
هه‌بیته، مندا له‌کانی باوه‌ردار بن که‌س
به‌ به‌ره‌للاو یاخی بوو ناویان نه‌بات. 7
چونکه چاودێر نوێنه‌ری خودایه
پیوسته به‌ی که‌مو کوری بیته،

1
له‌پۆلسه‌وه، به‌نده‌ی خوداو نیراوی
عیسای مه‌سیح، له‌پیناوی باوه‌ری
ئه‌وانه‌ی خودا هه‌لبیژاردون، هه‌روه‌ها
بۆ ناسینی راستی ئه‌وه‌ی به‌ره‌و
خواترسی ده‌رواته، 2 له‌سه‌ر بناغه‌ی
هیوا‌ی ژبانی هه‌تاهه‌تایی، ئه‌وه‌ی
خودای راستگۆ له‌ زووه‌وه به‌لینی
پی‌داوه، 3 هه‌روه‌ها له‌کاتی پیوست
ووشه‌که‌ی ده‌رخست به‌هۆی ئه‌و
راگه‌یاندنه‌ی به‌راسپاردی خودای
رزگار که‌رمان دراوه‌ته ده‌ستی من.
4 بۆ تیتۆس رۆله‌ی راسته‌قینه‌م له
باوه‌ری هاوبه‌شمان، با به‌ره‌که‌ت و

بەتوندى سەرزەنشتيان بگەين، تا
 لەباوەر راست بن. ¹⁴گۆي تەگرن بۆ
 ئەفسانەکانى جوولەگەو راسپاردەى
 ئەوانەى لەراستى ھەلگەرپرانەوہ. ¹⁵
 بۆ پاکەکان ھەموو شتيك پاکە، بەلام
 بۆ پيسەکان و بى باوەرەکان ھيچ
 شتيك پاك نيسە، چونکە بىرو
 ويزدانىيان پيسە. ¹⁶بەدەم وا
 دەرى دەخەن خودا دەناسن، بەلام
 بەکردەوہيان نكۆلتى لى دەگەن، ئەوانە
 خۆشەويست نين و ياخين، بەکەلکى
 ھيچ کردارىکى چاک نايەن.

راسپاردە بۆ باوەرداران 2

بەلام تۆ بەشيوەيك فير بگە،
 بگۆنجيت لەگەل فير کردنى راست. ²
 پياوانى پير راسپيرە وورپاو بەريزو
 ژيرين، لەباوەر و خۆشەويستى و
 دان بەخۆگرتن رپك و راست بن.
³ھەروەھا پيرئزەنەکان راسپيرە
 بەپيرۆزى بژين، لەپاشەملە
 قسەنەگەن، سەرخۆش نەبن، بەلکۆ
 شتى چاک فيرى خەلکى بگەن. ⁴
 ژنانى گەنج فيرى خۆشەويستى
 ميرو مندالەکانيان بگەن، ⁵ژيرو
 پاك بن بەرپك و پيکى ماليان

لووت بەرزو توورپەو سەرخۆش و
 شەرفرۆش نەييت، چاوبرسى نەييت
 بۆ مالى حەرام، ⁸بەلکۆ ميواندارى
 نامۆ بکات و حەز لەچاکە بکات،
 سەنگين و ژير بييت،
 راست و دروست و پاك و پيرۆزو
 خۆراگر بييت. ⁹دەست بگرى بەو
 ووشە راستانەى بەگۆيرەى فير کردنە،
 تا بتوانى خەلکى ھانبدات
 بەفيز کردنىکى راست، ھەروەھا
 سەرزەنشتى ئەوانە بکات کە
 بەر بەرەکانى دەگەن.

دژايەتى ماموستا درۆزنەکان

¹⁰چونکە زۆر کەس ھەن
 بەتابەتى ئەوانەى خەتەنەگراون،
 ياخى بوون و خەلکى بەقسەى
 ھيچ و پوچ ھەلدەخەلەتین، ¹¹ئەوانە
 دەبى دەميان داخريت، چونکە
 چەندەھا خيزانيان بەتەواوى
 ھەلگيرپاوە بەفيز کردنىکى ناراست
 لەپيناوى قازانجى حەرام. ¹²يەکينک
 لەناويان پيغەمبەريکى تايبەت بوو
 بەخويان، ووتوبەتى: (دانيشتوانى
 کريت ھەميشە درۆزن، ئازەلى
 بەدکارن، تەمبەل و زۆرخۆرن). ¹³ئەم
 قسەيە راستە، لەبەرئەوہ پيوستە

دەر کهوتنی شکۆمەندی خودای
 مەزنو عیسای مەسیحی
 رزگار کەرمان.¹⁴ ئەوەی بەخوێنی
 خۆی ئیمەى کرپەو، تابییته قوربانی
 بۆ هەموو گوناھێک و پاکمان
 بکاتەو و بمانکات بە گەلی تایبەتی
 خۆی که دلگەرمە بۆ کارى چاکە.
¹⁵ ئاواها قسە بکەو ووتار بدەو
 سەر زەنشتی خەلکی بکە بەهەموو
 دەسەلاتیک. رینگا مەدە کەس
 گالتەت بێ بکات.

رزگاری بەهۆی روحی پیرۆز

3

یادی باوەرداران بخرەو وە ملکه چى
 فرمانرە وایان و دەسەلاتداران بن،
 گوێراپەل بن، ئامادە بن بۆ هەموو
 کارێکی چاک،² قسەى خراب
 بە کەس نەلین، شەر فڕۆش نەبن،
 بەلکو زمان شیرینی و نیانی پێشان بدەن
 لە گەل هەموو خەلکی.

³ ئیمەش جار ان بى مېشك و
 یاخو و گو مړا بووین، بەندەى
 ئارەزوى خراب و هەموو جوړه
 خو شىیهك بووین، بە کینه و چاوپیسى
 دەژیاين، خەلك رقى لیمان بوو،
 ئیمەش رڤمان لە یەكترى بوو.⁴ بەلام

بەرپۆه بێن، باش بن، گوێراپەلى
 مێردەکانیان بن، هەتا کەس بەخراپە
 باسى ووشەى خودا نەکات.

⁶ هەر وەها ئامۆژگارى گەنجەکان
 بکە خوێراگر بن.⁷ خۆت لەهەموو
 شتێک بێه بەئەو نە بۆیان لەکارى
 چاکە، بەرپۆز و پاک و دل سۆزبە
 لەفێرکردنت.⁸ با ووتە کانت
 راست بن و قسەى لەسەر نەکړى، تا
 ناحەز شەرمەزار بێت کاتى هیچ
 خراپەیهك نادۆزیتەو و بیلێت لەدژتان.
⁹ کۆیله کان راسپێرە ملکه چى

گەورەکانیان بن، لەهەموو شتێک
 شوێنى رەزامەندیان بن، بەرپێچیان
 نەکەن،¹⁰ هیچیان لى نەدزن، بەلکو
 لەهەموو شتێک چاکەو دل سۆزى
 خۆیان دەر خەن، هەتا ئەوان
 فێرکردنى خودای رزگار کەرمان
 بپرازینەو و لەهەموو شتێک.

¹¹ چونکە بەرە کەتى خودا
 رزگار بێه، بۆ هەموو مەرۆڤیک
 دەر کهوت،¹² ئەوەى فیرمان دەکات
 خۆمان دوور بخرێنەو و لەهەموو
 خراپەو ئارەزوو کانی ئەم جیهانە، تا
 لەم ژيانەى ئیستا بەژیری و
 راست و دروستی و لەخواترسى بژین،
¹³ لەچاوەروانى هیواى پیرۆز، رۆژى

ئەو بېت گومراو گوناھبارە خۆى
 حوكمى بەسەر خۆى داوہ.

دوا راسپارەدە

¹² كاتى ئەرتىماس ياخود
 تىخىكۆس بۆ لات دەنېرم، خېرا
 وەرە بۆ لام بۆ شارى نىكۆپۆلىس،
 چونكە نىازم واىە وەرزى زستان
 لەوى بەسەر بېم. ¹³ بەپىيى توانا
 يارمەتى زىناسى پارۆرەرو ئەپۆلۆس
 بەدە، كاروبارى سەفەريان بۆ رېنكېخە
 ھەتا لەھىچ شتېك كەم و كورپيان
 نەبېت. ¹⁴ پىنويستە كۆمەلە كەمان
 فېرېن بەباشترىن شېوہ كردارى چاك
 بكەن و بەپىيى پىنويست يارمەتى بەدەن،
 ھەتا بى بەرھەم نەبن.

¹⁵ ھەموو ئەوانەى لەگەلمدان
 سالاوت لى دەكەن، سالاو لەوانە
 بكە كە ئىمەيان خۆش دەوېت
 لەباو ەردا.

بەرەكەت لەگەل ھەمووتان بېت.
 نامىن.

ئىمە كاتى نەرم و نىيانى و خۆشەويستى
 خوداى رزگار كەرمان بۆ
 دەرکەوت، ⁵ كە رزگارى كردىن،
 ئەمە بەھۆى كارى راست و دروستى
 خۆمان نەبوو، بەلكو بەپىيى بەزەبى
 خۆى، بە شوشتنى لەدايك بوونەھوى
 دووھم و تازە بوونەھوى رۆحى پېرۆز،
⁶ ئەھوى خودا رشتى بەسەرمان
 بەھۆى عىساي مەسېحى
 رزگار كەرمان، ⁷ تا كاتېك بى تاوان
 بىن بەبەرەكەتى ئەو، بىن بەمىراتگر
 بەگوپرەھى ھىواى ژبىانى
 ھەتاھەتايى. ⁸ ئەم قەسەيە بەتەواوى
 راستە. دەھوى سۈور بېت لەسەر
 ئەم شتانە، ھەتا ئەوانەى باو ەريان
 بەخودا ھەيە كردارى چاك بكەن،
 ئەمەش باش و سوود بەخشە بۆ ھەموو
 خەلكى.

⁹ بەلام دوور بکەوہ لەشەرەقسەى
 شىتانهو باسى رەچەلەك و
 دوژمىنايەتى و ناکۆكى و
 دووبەرەكايەتى لەسەر شەرىعەت،
 چونكە سوود بەخش نىيەو
 ھىچ و پوچە. ¹⁰ لە دروستكەرى
 ئاژاوە دوور بکەوہ، دواى ئەھوى
 جارېك ياخود دووجار ئاگادارت
 کردەوہ. ¹¹ تۆ دەزانېت ئەھوى وەك